

Opleiding gewikt en gewogen

“bruto en netto effecten van Training
en Opleiding bij VDAB”

Voornaamste conclusies netto-effecten

Globaal verbeteren de tewerkstellingskansen **van alle** werkzoekenden beduidend.

Alhoewel er voor alle sub-categorieën – zoals verwacht – belangrijke positieve nettoresultaten zijn (dit wil zeggen verhoogde kansen op tewerkstelling), stellen we tussen de onderscheiden sub-groepen per kenmerk duidelijke verschillen vast. Deze verschillen kunnen de kloof in kansen tussen de werkzoekenden relatief vergroten en verkleinen.

- De kloof in tewerkstellingskansen verkleint tussen:
 - kortdurige werkzoekenden enerzijds en middellangdurige en langdurige anderzijds
 - laaggeschoolden en hogeschoolden
 - werkzoekenden jonger dan 30 en die tussen 30 en 40 jaar
- De kloof vergroot tussen:
 - mannen en vrouwen
 - EU-burgers enerzijds en niet EU-burgers en genaturaliseerden anderzijds
 - “midden”geschoolden en hogeschoolden
- De kloof wordt voor de 40-plussers t.o.v. de 30-40 jarigen niet beïnvloed

De vergroting /verkleining van de kloof heeft vermoedelijk te maken met de **verschillende arbeidsmarktgerichtheid** van de subgroepen en met het soort opleidingen welke men gevolgd heeft (bijv. niet-EU'ers, basiskennis versus EU'ers, meer technische opleidingen). Dit vergt verder onderzoek.

Voornaamste conclusies bruto-effecten

De vaststelling dat van de cursisten die in 2000 een opleiding beëindigden slechts 27,7% na 6 maanden nog werkzoekend is (26,7% voor de mannen, 28,6% voor de vrouwen) onderstreept het belang en de rol van de beroepsopleiding van de VDAB. Wegens de toegenomen krapte tijdens de onderzoeksperiode op de arbeidsmarkt daalt het niveau van de nog resterende werkzoekenden, wat de resultaten licht negatief beïnvloedt. Dit blijkt mede uit een verhoogd aantal vervolgopleidingen.

Verder blijkt dat:

- na zes maanden 57,7% van de ex-cursisten aan het werken is
- mannen een iets grotere kans op het vinden van een job hebben dan vrouwen na het volgen van een beroepsopleiding
- meer dan de helft van de langdurig werkzoekenden aan het werk is na het volgen van een opleiding. Langdurig werkzoekenden worden in grotere mate opgenomen in vervolgopleidingen
- meer dan de helft van de oudere werkzoekenden werk vindt na het volgen van een opleiding. De groep van de –25 jarige mannen vinden het vlugst een job. Het aandeel deeltijdse tewerkstelling stijgt naarmate men ouder is
- waar vroeger de kansen op tewerkstelling na opleiding stegen naarmate men hoger geschoold was, stellen wij nu vast dat ook lager geschoolden zich even goede zonet betere tewerkstellingskansen creëren via een opleiding
- de nationaliteit en etniciteit van de cursisten een invloed heeft op de tewerkstellingsresultaten. Toch zijn de tewerkstellingsresultaten (meer dan de helft werkt) van de niet-Belgen hoopgevend

A. Inleiding

Training en opleiding (T & O) van werkzoekenden en werknemers is één van de kerntaken van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). De trainingen en opleidingen worden gegeven in eigen centra van de VDAB, in erkende centra en in centra opgericht in samenwerking met derden. Daarnaast bestaan er ook nog trainingen en opleidingen onder de vorm van individuele opleidingen in bedrijven (IBO), deze worden hier niet behandeld, net als de nieuwe ontwikkelingen in het kader van ODL (open en afstandsleren) en Webleren.

20% meer opleidingen in 2000

In onderstaand overzicht wordt voor 2000 nagegaan of, en in welke mate, de opleidingen bijdragen tot de tewerkstellingskansen van de opgeleiden. In 2000 werden 54.615 opleidingen beëindigd door 35.847 werkzoekenden, dit is een stijging van 20,5% ten opzichte van 1999 toen 45.327 opleidingen aan 31.091 werkzoekenden werden gegeven.

Bruto en netto-effecten

Voor de 35.847 werkzoekenden wordt nagegaan of ze 6 maanden na het beëindigen van hun laatste opleiding in 2000 nog werkloos zijn of niet. Deze gegevens worden vergeleken met de tewerkstellingskansen van een controlegroep bestaande uit 61.339 werkzoekenden die geen opleidingen hebben gevolgd. Zo is het mogelijk om naast het bruto-effect van de opleidingen op de tewerkstellingskansen (hoeveel % is uitgestroomd) ook het netto-effect in te schatten.

In het eerste deel worden de netto-effecten en in het tweede deel de bruto-effecten onderzocht.

B. Netto-effecten: tewerkstellingskansen stijgen

1. Globale tewerkstellingskansen verhogen beduidend dankzij een opleiding

In 2000 hebben 35.847 werkzoekenden één of meerdere opleidingen beëindigd. 6 maand na het einde van hun laatste opleiding hadden 22.408 onder hen werk gevonden, 13.439 waren nog werkloos. De verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd is dus 1,667. Dit wil zeggen dat bij werkzoekenden die minstens één opleiding hebben gevolgd, de kans op uitstroom na 6 maand 1,67 keer groter is dan de kans op niet uitstroom.

Tabel 1.

	uitgestroomd na 6 maand	niet uitgestroomd na 6 maand	uitgestroomd/ niet uitgestroomd
opleidingsgroep	22.408	13.439	1,667
controlegroep	27.351	33.988	0,805

Op zich zegt zo'n cijfer weinig. Het kan namelijk best zijn dat de uitgestroomde werkzoekenden sowieso zouden zijn uitgestroomd ongeacht of ze een opleiding hadden gevolgd of niet. De verhouding tussen de ratio uitgestroomd versus niet uitgestroomd binnen de "opleidingsgroep" enerzijds en een controlegroep zonder opleidingen anderzijds is relevanter. Zo'n verhouding drukt namelijk het netto-effect van de opleidingen uit. Zoals men ziet, is in de controlegroep de ratio uitgestroomd versus niet uitgestroomd gelijk aan 0,805. Met andere woorden in de controlegroep is de kans op uitstroom 1,24 ($= 1 / 0,805$) keer kleiner dan de kans op niet-uitstroom. De verhouding tussen beide ratio's is 2,07. Dit getal levert echter mogelijk een vertekend beeld op.

Bij het berekenen van netto-effecten is het namelijk zeer belangrijk dat beide groepen werkzoekenden een vergelijkbaar profiel hebben. Als bijvoorbeeld de "opleidingsgroep" bestaat uit oudere werkzoekenden terwijl de controlegroep enkel jongere werkzoekenden bevat, kan men het netto-effect van de opleiding op de tewerkstellingskansen niet isoleren. Het verschil in uitstroomkans tussen beide groepen kan veroorzaakt worden door: de factor opleiding, de factor leeftijd of een combinatie van beiden.

Ervaring heeft geleerd dat naast zaken zoals motivatie en gezinssituatie ook de kenmerken: geslacht, nationaliteit /etnie, studieniveau, werkloosheidsduur en leeftijd invloed uitoefenen op de tewerkstellingskansen. Op basis van de administratieve databanken van de VDAB was het niet mogelijk om een controlegroep van werkzoekenden zonder opleiding te selecteren die, wat de combinaties van al deze elementen betreft, dezelfde samenstelling had als de groep werkzoekenden met een opleiding. Dit is een probleem. Maar met behulp van de beschikbare gegevens en statistische technieken¹ kan het toch gedeeltelijk worden opgelost. Meer bepaald is het mogelijk om de **invloed van geslacht**, nationaliteit /etnie, studieniveau, werkloosheidsduur en leeftijd op de uitstroombansen binnen beide groepen te neutraliseren. Verschillen qua motivatie en gezinssituatie zijn niet uitgeschakeld². Deze analyses zijn dus niet perfect maar ze zijn het hoogst haalbare op basis van de momenteel beschikbare gegevens. Ondanks deze tekortkoming is het desalniettemin een duidelijke vooruitgang t.o.v. vroegere methodieken en zal deze aanpak ongetwijfeld waardevolle indicaties opleveren.

Uit de statistische analyse blijkt dat - controlerend voor geslacht, nationaliteit /etnie, studieniveau, werkloosheidsduur en leeftijd - de verhouding uitgestroomd versus. niet uitgestroomd binnen de “opleidingsgroep” 1,69 keer groter (i.p.v. 2,07 als niet naar vergelijkbare profielen wordt gekeken) is dan dezelfde verhouding in de controlegroep. Met andere woorden de tewerkstellingskans is, relatief gezien, merklijk hoger binnen de “opleidingsgroep” dan in de controlegroep.

De opleidingen hebben dus wel degelijk een belangrijk globaal, positief netto-effect!

1 Meer bepaald werd gebruik gemaakt van een volledige logit vergelijking en odds ratio's

2 Dit vereist een speciaal opgezet veldonderzoek waarbij men ook rekening kan houden met deze elementen

2. Tewerkstellingskansen binnen sub-groepen

Uit de vorige paragraaf weten we dat de opleidingen een globaal, positief netto-effect hebben op de tewerkstellingskansen van werklozen. Maar geldt dit ook binnen de verschillende subgroepen van de werkzoekende populatie?

2.1. Geslacht

Hier wordt de invloed van geslacht, het al of niet volgen van opleidingen en de interactie tussen de beide hoofdeffecten op de tewerkstellingskansen bestudeerd. De kruising tussen geslacht en opleiding(en) gevolgd levert 4 combinaties op:

1. mannelijke werkzoekenden met opleiding(en)
2. mannelijke werkzoekenden zonder opleiding(en)
3. vrouwelijke werkzoekenden met opleiding(en)
4. vrouwelijke werkzoekenden zonder opleiding(en)

Binnen elk van deze 4 groepen wordt de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd berekend waarbij de invloed van nationaliteit /etnie, studieniveau, werkloosheidsduur en leeftijd geneutraliseerd wordt. Vervolgens wordt één van de vier groepen, hier werd geopteerd voor de vrouwen zonder opleiding, als referentiegroep gekozen. Dit houdt in dat bij de vrouwen zonder opleiding(en) de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd gelijk wordt gesteld aan 1. En dat de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd in de 3 andere groepen uitgedrukt wordt in functie van de referentiewaarde. Zo betekent bijvoorbeeld het getal 2,39 dat bij de mannen met opleiding(en) de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd 2,39 keer groter is dan in de referentiegroep.

Tabel 2: uitstroom versus niet-uitstroom

geslacht	opleiding(en) gevolgd		ja /neen
	ja	neen	
man	2,39	1,22	1,96
vrouw	1,46	1	1,46

Uit tabel 2 blijkt o.a. dat:

- zowel bij de mannen als bij de vrouwen de relatieve uitstroomkansen groter zijn in de “opleidingsgroep” dan in de controlegroep (mannen: 2,39 versus 1,22; vrouwen: 1,46 versus 1)
- bij de mannen de opleidingen een grotere invloed hebben op de relatieve uitstroomkansen dan bij de vrouwen (1,96 versus 1,46)

De opleidingen slagen er dus niet in om de kloof tussen de relatieve tewerkstellingskansen van mannen en vrouwen te dichten. Men mag hierbij evenwel niet uit het oog verliezen de tewerkstellingskansen van de vrouwen desalniettemin gunstig beïnvloed worden door de opleidingen.

Het positieve effect van opleidingen is evenwel sterker bij mannen waardoor de relatieve positie van vrouwen slechter wordt.

Dit fenomeen dient verder onderzocht te worden door bijvoorbeeld de aard van de gevolgde opleidingen bij de analyse te betrekken. Vermoed kan worden dat mannen sterker vertegenwoordigd zijn in opleidingen die nauw aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt: bijvoorbeeld opleidingen die verband houden met knelpuntberoepen.

2.2. nationaliteit / etnie

Hier wordt de invloed van nationaliteit /etnie, het al of niet volgen van opleiding en de interactie tussen de beide hoofdeffecten op de tewerkstellingskansen bestudeerd. De kruising tussen nationaliteit /etnie en opleiding(en) gevolgd levert 4 combinaties op:

1. EU werkzoekenden met opleiding(en)
2. EU werkzoekenden zonder opleiding(en)
3. niet-EU + genaturaliseerde Turkse en Marokkaanse werkzoekenden met opleiding(en)
4. niet-EU + genaturaliseerde Turkse en Marokkaanse werkzoekenden zonder opleiding(en)

Binnen elk van deze 4 groepen wordt de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd berekend waarbij de invloed van geslacht, studieniveau, werkloosheidsduur en leeftijd geneutraliseerd wordt. Vervolgens wordt één van de vier groepen, hier werd geopteerd voor de niet-EU + genaturaliseerde Turken en Marokkanen zonder opleiding, als referentie groep gekozen. Dit houdt in deze laatste groep de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd gelijk wordt gesteld aan 1. En dat de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd in de 3 andere groepen uitgedrukt wordt in functie van de referentiewaarde. Zo betekent bijvoorbeeld het getal 2,22 dat bij EU'ers met opleiding(en) de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd 2,22 keer groter is dan in de referentiegroep.

Tabel 3: uitstroom versus niet-uitstroom

nationaliteit/etnie	opleiding(en) gevolgd		ja /neen
	ja	neen	
EU	2,22	1,06	2,1
niet-EU + genat	1,37	1	1,37
Turk en Magreb.			

Uit tabel 3 blijkt o.a. dat:

- zowel bij EU'ers als bij de niet-EU'ers de relatieve uitstroomkansen groter zijn in de “opleidingsgroep” dan in de controlegroep (EU: 2,22 vs. 1,06; niet-EU: 1,37 versus 1)
- bij de EU'ers de opleidingen een grotere invloed hebben op de relatieve uitstroomkansen dan bij de niet EU'ers (2,1 versus 1,37)

Met andere woorden **het positieve effect van de opleidingen op de relatieve tewerkstellingskansen is aanzienlijk groter bij de EU werkzoekenden**. Hierdoor ontstaat in feite een kloof tussen beide groepen. Ook hier moet de aard van de gevolgde opleidingen betrokken worden bij verder onderzoek.

2.3. studieniveau

Hier wordt de invloed van studieniveau, het al of niet volgen van opleiding(en) en de interactie tussen de beide hoofdeffecten op de tewerkstellingskansen bestudeerd. De kruising tussen studieniveau en opleiding(en) gevolgd levert 6 combinaties op:

1. werkzoekenden met hoogstens lager secundair onderwijs met opleiding(en)
2. werkzoekenden met hoogstens lager secundair onderwijs zonder opleiding(en)
3. werkzoekenden met hoogstens hoger secundair onderwijs met opleiding(en)
4. werkzoekenden met hoogstens hoger secundair onderwijs zonder opleiding(en)
5. werkzoekenden met hoger onderwijs met opleiding(en)

6. werkzoekenden met hoger onderwijs zonder opleiding(en)

Binnen elk van deze 6 groepen wordt de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd berekend waarbij de invloed van geslacht, nationaliteit /etnie, werkloosheidsduur en leeftijd geneutraliseerd wordt. Vervolgens wordt één van de zes groepen, hier werd geopteerd voor de hoger geschoolden zonder opleiding, als referentiegroep gekozen. Dit houdt in deze laatste groep de verhouding uitgestroomd vs. niet uitgestroomd gelijk wordt gesteld aan 1. En dat de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd in de 5 andere groepen uitgedrukt wordt in functie van de referentiewaarde. Zo betekent bijvoorbeeld het getal 1,09 dat bij de laaggeschoolden met opleiding(en) de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd 1,09 keer groter is dan in de referentiegroep.

Tabel 4: uitstroom versus niet-uitstroom

studieniveau	opleiding(en) gevolgd		ja /neen
	ja	neen	
max.lag.sec.ond.	1,09	0,53	2,05
max.hog.sec.ond.	0,90	0,64	1,42
hoger onderwijs	1,67	1	1,67

Uit tabel 4 blijkt o.a. dat:

- bij de 3 studieniveaus de relatieve uitstroomkansen groter zijn in de “opleidingsgroep” dan in de controlegroep (hoogstens lager secundair onderwijs 1,09 versus 0,53; hoogstens hoger secundair onderwijs: 0,9 versus. 0,64; hoger onderwijs: 1,67 versus 1)
- het volgen van opleiding(en) het grootste effect heeft op de relatieve uitstroomkansen bij de werkzoekenden met hoogstens lager secundair onderwijs (2,05) en het kleinste effect bij de werkzoekenden met hoogstens hoger secundair onderwijs (1,42)

Met andere woorden naast het globale positieve effect van opleidingen op de relatieve tewerkstellingskansen van de drie groepen, is het ook gelukt om de **kloof tussen de laaggeschoolden en de hooggeschoolden te verkleinen**. Waarom dit niet gelukt is bij de werkzoekenden met hoogstens hoger secundair onderwijs moet nog verder onderzocht worden.

2.4. werkloosheidsduur

Hier wordt de invloed van werkloosheidsduur, het al of niet volgen van opleiding(en) en de interactie tussen de beide hoofdeffecten op de tewerkstellingskansen bestudeerd. De kruising tussen werkloosheidsduur en opleiding(en) gevolgd levert 6 combinaties op:

1. werkzoekenden minder dan 1 jaar werkloos met opleiding(en)
2. werkzoekenden minder dan 1 jaar werkloos zonder opleiding(en)
3. werkzoekenden tussen 1 en –5 jaar werkloos met opleiding(en)
4. werkzoekenden tussen 1 en –5 jaar werkloos zonder opleiding(en)
5. werkzoekenden 5 jaar of meer werkloos met opleiding(en)
6. werkzoekenden 5 jaar of meer werkloos zonder opleiding(en)

Binnen elk van deze 6 groepen wordt de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd berekend waarbij de invloed van geslacht, nationaliteit /etnie, studieniveau en leeftijd geneutraliseerd wordt. Vervolgens wordt één van de zes groepen, hier werd geopteerd voor de 5 jaar of meer werklozen zonder opleiding, als referentiegroep gekozen. Dit houdt in deze laatste groep de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd gelijk wordt gesteld aan 1. En dat de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd in de 5 andere groepen uitgedrukt wordt in functie van de referentiewaarde. Zo betekent bijvoorbeeld het getal 1,09 dat bij de laaggeschoolden met opleiding(en) de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd 1,09 keer groter is dan in de referentiegroep.

Tabel 5: uitstroom versus niet-uitstroom

werkloosheidsduur	opleiding(en) gevolgd		ja /neen
	ja	neen	
minder dan 1 jaar	2,62	1,93	1,36
1 tot -5 jaar	2,19	1,21	1,42
5 jaar of meer	1,51	1	1,67

Uit tabel 5 blijkt o.a. dat:

- in de 3 groepen de relatieve uitstroomkansen groter zijn in de “opleidingsgroep” dan in de controlegroep (minder dan 1 jaar werklozen: 2,62 versus 1,93; 1 tot –5 jaar werklozen: 2,19 versus 1,21; 5 jaar of meer werklozen: 1,51 versus 1)
- het volgen van opleiding(en) het grootste effect heeft op de relatieve uitstroomkansen bij de 1 tot –5 jaar werklozen (2,05), gevolgd door de 5 jaar of meer werklozen (1,51) en de minder dan 1 jaar werklozen (1,36)

Met andere woorden de relatieve tewerkstellingskansen van zowel de werkzoekenden tussen 1 en –5 jaar werkloos als de werkzoekenden 5 jaar of meer werkloos zijn aanzienlijk verbeterd. Dus naast het globale positieve effect van opleidingen op de uitstroomkansen van de drie categorieën, is het ook gelukt om de **kloof tussen de kortdurige werklozen enerzijds en beide andere groepen te verkleinen.**

2.5. leeftijd

Hier wordt de invloed van leeftijd, het al of niet volgen van opleiding(en) en de interactie tussen de beide hoofdeffecten op de tewerkstellingskansen bestudeerd. De kruising tussen leeftijd en opleiding(en) gevolgd levert 6 combinaties op:

1. werkzoekenden jonger dan 30 jaar met opleiding(en)
2. werkzoekenden jonger dan 30 jaar zonder opleiding(en)
3. werkzoekenden tussen 30 en –40 jaar met opleiding(en)
4. werkzoekenden tussen 30 en –40 jaar zonder opleiding(en)
5. werkzoekenden 40 jaar of ouder met opleiding(en)
6. werkzoekenden 40 jaar of ouder zonder opleiding(en)

Binnen elk van deze 6 groepen wordt de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd berekend waarbij de invloed van geslacht, nationaliteit/ etnie, studieniveau en werkloosheidsduur geneutraliseerd wordt. Vervolgens wordt één van de zes groepen, hier werd geopteerd voor de werkzoekenden 40 jaar of ouder zonder opleiding, als referentiegroep gekozen. Dit houdt in dat voor deze laatste groep de verhouding uitgestroomd versus niet uitgestroomd gelijk wordt gesteld aan 1. En dat de verhouding uitgestroomd vs. niet uitgestroomd in de 5 andere groepen uitgedrukt wordt in functie van de referentiewaarde. Zo betekent bijvoorbeeld het getal 1,09 dat bij de laaggeschoolden met opleiding(en) de verhouding uitgestroomd vs. niet uitgestroomd 1,09 keer groter is dan in de referentiegroep.

Tabel 6: uitstroom versus niet-uitstroom

werkloosheidsduur	opleiding(en) gevolgd		ja /neen
	ja	neen	
jonger dan 30	3,79	2,24	1,69
tussen 30 en -40	2,15	0,97	2,22
40 of ouder	1,64	1	1,64

Uit tabel 6 blijkt o.a. dat:

- in de 3 groepen de relatieve uitstroomkansen groter zijn in de “opleidingsgroep” dan in de controlegroep (jonger dan 30: 3,79 vs. 2,24; tussen 30 en -40: 2,15 vs. 0,97; 40 of ouder: 1,64 versus 1)
- het volgen van opleiding(en) het grootste effect heeft op de relatieve uitstroomkansen bij de groep tussen 30 en –40 (2,22), nagenoeg evenveel gevolgd door de groepen jonger dan 30 (1,69) en 40 of ouder (1,64)

Dus naast het globale positieve effect van opleidingen op de relatieve tewerkstellingskansen van de 3 groepen, is ook de **kloof tussen de werkzoekenden tussen 30 en –40 enerzijds en de groep jonger dan 30 anderzijds voor een stuk gedempt**. De kloof tussen de jongsten en oudsten daarentegen is nagenoeg ongewijzigd gebleven

C. Brutoresultaten

In dit deel wordt nagegaan hoeveel procent van de cursisten na 6 maanden nog werk zoekt, een vervolgopleiding volgt en voltijds of deeltijds werkt. Gelijkaardige resultaten zijn er voor 1999 terug te vinden in de topic “Training en Opleiding - Wie leert die wint” van oktober 2000.

Hier bekijken we de opleidingen en houden we geen rekening met de verschillen in andere kenmerken.

1. Globaal: na 6 maanden is 57,7% van de cursisten aan het werk

Van de cursisten die in 2000 een opleiding volgden is 57,7% aan het werk na 6 maanden (53,8% voltijds en 3,9% deeltijds). 14,5% volgt een vervolgopleiding.

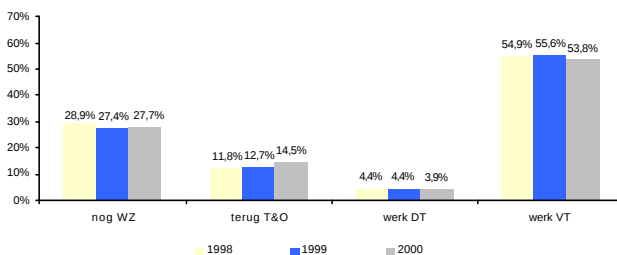
In 1999 was 60,0% aan het werk (55,6% voltijds en 4,4% deeltijds) en in 1998 59,3% (54,9% voltijds en 4,4% deeltijds).

Door de krapper wordende arbeidsmarkt boden zich minder geschoolde werkzoekenden aan voor opleiding. Dit vroeg verhoogde inspanningen van de opleidingscentra. **Het hoger aandeel cursisten dat een verder gezette opleiding volgt** is hiervan een indicatie. Het resultaat na zes maanden werd hierdoor lichtjes negatief beïnvloed. Daarentegen nam het aantal opleidingen wel sterk toe: (+20%) t.o.v. vorig jaar.

27,7% van de cursisten die in 2000 een opleiding beëindigden zijn na 6 maanden nog werkzoekend. In 1999 waren dit er 27,4% en in 1998 28,9%.

Het betreft hier absolute resultaten.

Opleidingsresultaten na 6 maanden,
1998-2000

2. Evaluatiegegevens 2000 volgens kenmerken van de cursisten

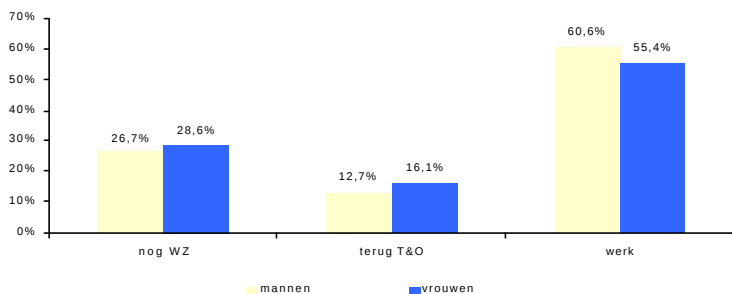
2.1 Geslacht

Meer mannen aan het werk, meer vrouwen in vervolgopleiding

Globaal beschouwd werden er in 2000 meer opleidingen gevolgd door vrouwen (53,8%) dan door mannelijke werkzoekenden (46,2%).

In 2000 waren 27,7% van de werkzoekenden die een beroepsopleiding beëindigden, na 6 maanden nog werkzoekend; de vrouwen scoren hier met 28,6% iets slechter dan de mannelijke cursisten (26,7%). Ook in de twee vorige jaren stelden we deze verhouding vast.

Opleidingsresultaten na 6 maanden,
volgens geslacht

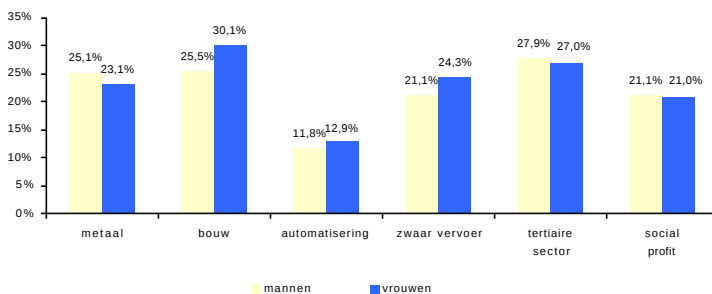

2.2. Sub-sector

% nog werkzoekend het laagst in de sub-sector industriële automatisering

De opleidingen worden ingedeeld in verschillende sub-sectoren. Voor enkele belangrijke sub-sectoren zoals metaal, bouw, automatisering, zwaar vervoer, social profit en de tertiaire sector werd een vergelijking gemaakt naar geslacht en % nog werkzoekend.

% nog werkzoekend na 6 maanden 2000,
volgens subsector en geslacht

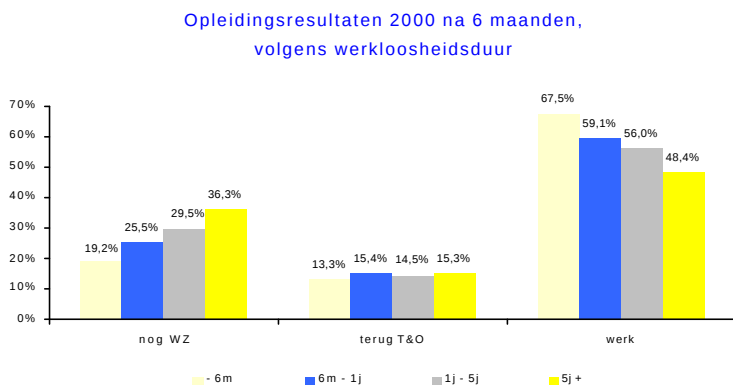

Uitgezonderd de tertiaire sector bij de mannen en de bouw bij de vrouwen, scoren alle weerhouden sub-sectoren beter dan het algemene gemiddelde. Opmerkelijk zijn de uitzonderlijk goede resultaten voor de sub-sector industriële automatisering. Slechts 11,8% bij de mannen en 12,9% van de vrouwen is nog werkzoekend zes maanden na het beëindigen van de opleiding.

2.3. Werkloosheidsduur

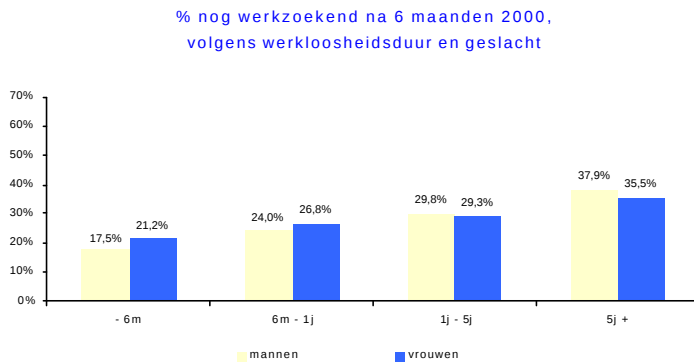
De helft van al de langdurig werkzoekenden via opleiding terug aan het werk

Het aantal werkzoekenden dat 6 maanden na het beëindigen van een beroepsopleiding nog werkzoekend is, is duidelijk gerelateerd tot de werkloosheidsduur: bij de kortdurige werkzoekenden vindt slechts 19% na 6 maanden geen baan, bij de werkzoekenden met een werkloosheidsduur tussen 1 en 5 jaar klimt dit aandeel tot 29%, om vervolgens te pieken op 36% bij de zeer langdurig werkzoekenden. Zeer langdurige werkzoekenden (> 5 jaar) vinden zelfs in bijna 50% van de gevallen werk!

Uit de cijfers blijkt duidelijk dat de kans op werk job kleiner wordt naarmate de werkloosheidsduur stijgt. Opvallend hierbij is dat het aandeel van het vinden van deeltijds werk toeneemt naargelang de werkloosheidsduur stijgt. Dit fenomeen doet zich vooral voor bij de vrouwen.

Vrouwen blijven slechts iets meer werkzoekend na een opleiding dan mannen

Globaal kan men stellen dat de kans om werkzoekend te blijven na het volgen van een opleiding, zowel bij mannen als vrouwen stijgt met de duur van de werkloosheid.

Het aandeel nog werkzoekend na zes maanden is bij de vrouwen tot 1 jaar werkloos groter dan bij de mannen. In de groep met een werkloosheidsduur groter dan 1 jaar is de kans om werkloos te blijven na een opleiding iets beter bij de vrouwen.

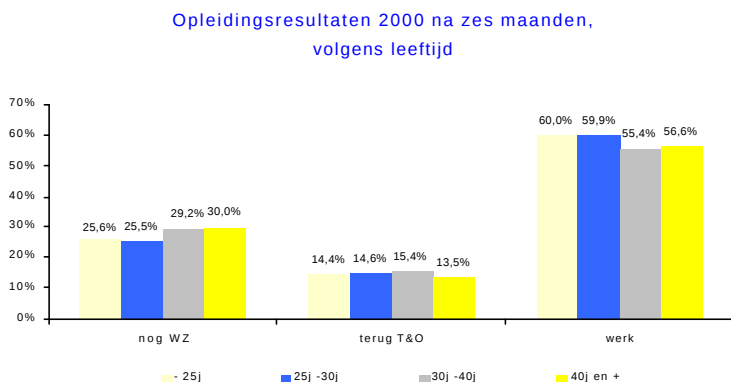
Net als bij de vrouwen daalt ook bij de mannen het aandeel dat voltijds werk vindt, naarmate de werkloosheidsduur stijgt. Toch vinden nog altijd bijna de helft van de zeer langdurig werkloze mannen en vrouwen werk na zes maanden, respectievelijk 48,6% en 48,3%.

2.4. Leeftijd

Meer dan 55% van de oudere werkzoekenden vindt werk na het volgen van een opleiding

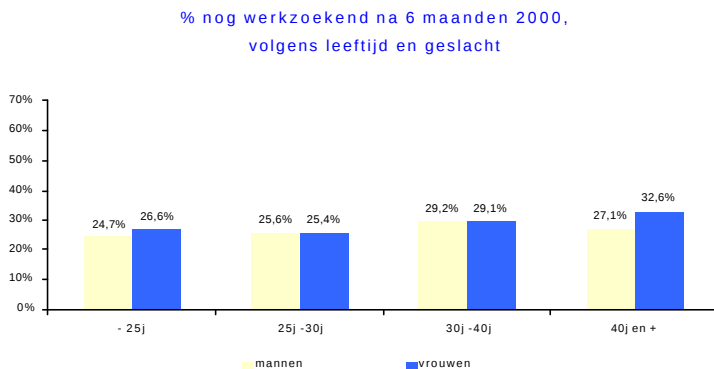
Uit de cijfers uitgesplitst naar leeftijd blijkt een dalende kans op tewerkstelling naargelang de leeftijd stijgt, van 60% bij de –25 jarigen tot 56,6% voor de +40 jarigen.

Opvallend is wel dat het aandeel van de tewerkstelling in de vorm van deeltijds werk groter is bij de leeftijdsgroep van 30 tot 40 jaar.

De kans op tewerkstelling kent een duidelijke afname boven de leeftijd van dertig jaar, dit zowel bij de mannelijke als vrouwelijke ex-cursisten.

-25 jarige mannen vinden het gemakkelijkst een job

Er is een merkbaar verband vast te stellen tussen enerzijds leeftijd en geslacht en anderzijds het vinden van werk.

In het oog springende vaststelling is dat de vrouwen in de leeftijdsklasse 25 tot 30 jaar dit fenomeen niet volgen. Deze groep heeft minder kans om werkzoekend te blijven, verklaring is evenwel de grotere participatie aan een vervolgopleiding.

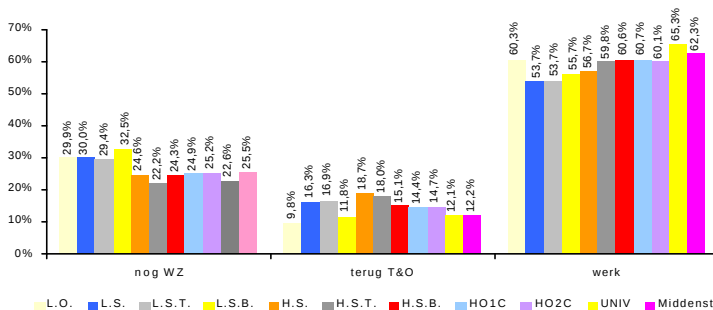
Bij de mannen stijgt het % nog werkzoekend naarmate de leeftijd. Opvallend is de goede score van de +40 jarige mannen. De oudere vrouwen scoren daarentegen opvallend slechter.

2.5. Studieniveau

Opleiding helpt meer dan 60% van de lager geschoolden aan een job

Globaal gezien is de kans op een job, 6 maanden na het beëindigen van een opleiding, het grootst voor personen met een universitaire opleiding (65,3%), gevolgd door ex-cursisten die een middenstandsopleiding genoten (62,3%).

Opleidingsresultaten 2000 na 6 maanden, volgens studieniveau

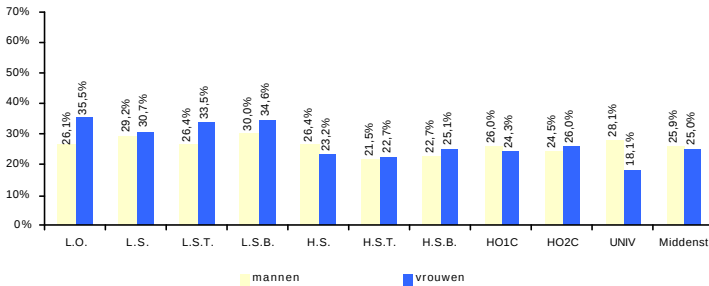

Globaal stellen we een stijging van de tewerkstellingsresultaten vast naarmate het studieniveau toeneemt. Opvallend is het positieve resultaat van het lager onderwijs dat een vergelijkbare score haalt als het hoger secundair beroeps en het hoger onderwijs.

Ook de lagere studierichtingen leveren relatief goede tewerkstellingsresultaten.

Opvallend verder is het goede resultaat van personen met een opleiding uit het hoger secundair technisch. Zij hebben slechts 22,2% kans nog werkzoekend te zijn, 6 maanden na het beëindigen van een beroepsopleiding.

Opleidingsresultaten 2000 na 6 maanden,
volgens studieniveau

Bij de vergelijking per geslacht, valt op dat de mannen met een lager scholingsniveau via een bijscholing vlugger terug in de arbeidsmarkt terechtkomen. Universitair geschoolde vrouwen hebben na een aanvullende opleiding de beste tewerkstellingskansen.

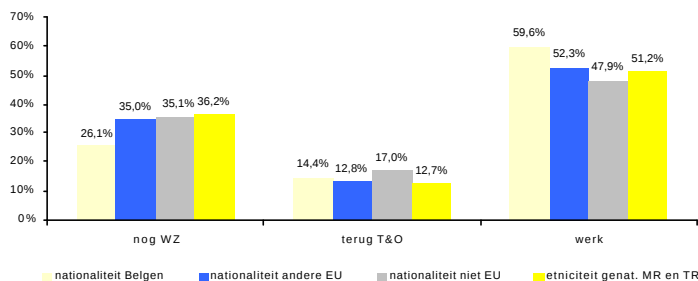
2.6. Nationaliteit en etniciteit

De helft van de allochtone werkzoekenden vinden werk na een opleiding

Uit de volgende cijfers blijkt duidelijk dat er een verband bestaat tussen de nationaliteit en etniciteit van een cursist en het nog werkzoekend zijn, 6 maanden na het beëindigen van een opleiding.

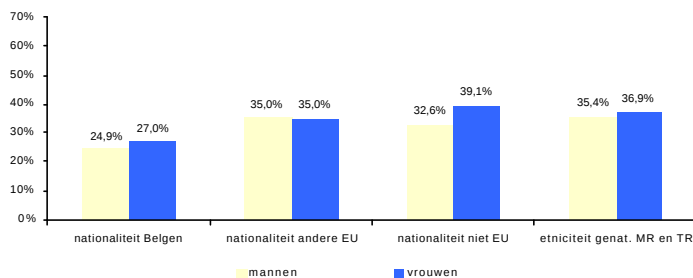
Van de Belgen blijft slechts 26,1% na het volgen van een opleiding, nog werkzoekend. Voor de andere EU-inwoners bedraagt dit 35,0%. Maar ook de niet EU-inwoners blijven slechts voor 35,1% werkloos, 6 maanden na het volgen van een beroepsopleiding.

Opleidingsresultaten 2000 na zes maanden,
volgens nationaliteit en etniciteit

Opvallend is hier wel bij de niet EU-inwoners, het hogere aandeel dat een andere bijkomende opleiding volgt. De tot Belg genaturaliseerde Marokkanen en Turken³ hebben relatief de beste tewerkstellingskansen na het volgen van een opleiding.

% nog werkzoekend na 6 maanden 2000,
volgens nationaliteit en etniciteit

Het is duidelijk dat de mannen voor alle categorieën betere of gelijke tewerkstellingskansen hebben dan vrouwen.

Vrouwelijke ex-cursisten die tot Belg genaturaliseerd zijn (nog 36,9 % werkzoekend) hebben betere kansen op de arbeidsmarkt dan de niet genaturaliseerden (nog 39,1 niet aan het werk).

³ Cijfers gebaseerd op een door de VDAB ontwikkeld programma dat op basis van de naam, tot Belg genaturaliseerde Marokkanen en Turken detecteert. Dit programma kan niet gebruikt worden voor andere genaturaliseerde groepen.